

Väljaandja: Vabariigi Valitsus
Akti liik: välisleping
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 24.02.1993
Avaldamismärge: RT II 1995, 19, 112

Leping Eesti Vabariigi valitsuse ja Taani Kuningriigi valitsuse vahel investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitsmise kohta

Vastu võetud 06.11.1991

Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta

„Lepingu Eesti Vabariigi valitsuse ja Taani Kuningriigi valitsuse vahel investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitsmise kohta” muutmise ja lõpetamise kokkulepe

Välisministeeriumi teadaanne välislepingu lõppemise kohta

PREAMBUL

Taani Kuningriigi valitsus ja Eesti Vabariigi valitsus, alljärgnevalt lepingupooleks nimetatuna,

soovides luua soodsaid tingimusi investeringuteks mõlemas riigis ning tihendada koostööd eraettevõtete vahel mõlemas riigis ressursside tulusa kasutamise stimuleerimiseks,

tõdedes, et õiglane ja võrdne investeringute kasutamine vastastikusel alusel täidab seda eesmärki,

on kokku leppinud alljärgnevas:

1. artikkel. Definitsioonid

Käesolevas lepingus

(1) Termin «investering» tähendab igasugust aktivat, mis on seotud pikaajaliste majandussidemete sõlmimiseks vajaliku majandustegevusega investeerija ja ettevõtte vahel, olenemata selle seaduslikust vormist, sealhulgas ühisettevõtte ja kapitali osa, millele investeerijatel on õigus, samuti kapitali hindamist ja eriti, kuid mitte ainult:

- (i) aktsiaid, osakuid või mis tahes teisi osalusvorme kompaniides, mis on ühinenud lepingupoole territooriumil;
- (ii) taasinvesteeritud tulusid, rahanõudeõigusi või teisi õigusi, mis on seotud teenustega ning millel on rahaline väärtus;
- (iii) liikuvat ja liikumatut vara, samuti teisi õigusi, nagu hüpoteegid, privileegid, garantiid või mis tahes muud õigused, nagu on määratud vastavuses lepingupoole seadusega territooriumil, kus asetseb kõnealune kinnisvara;
- (iv) tööstus- ja intellektuaalse omandi õigusi, tehnoloogiat, kaubamärke, *goodwill*'i, *know-how*'d ja muid õigusi;
- (v) seaduse või lepinguga antud ärikontsessioone, sealhulgas loodusvaradega seotud kontsessioonid;
- (vi) kaupu, mis rendilepingu järgi ning vastavalt antud lepingule satuvad rentija käsutusse ühe lepingupoole territooriumil, koheldakse vastavalt selle seadustele ja reeglitele mitte vähem soodsatel tingimustel kui investeringut.

(2) Termin «tulud» tähendab investeringu poolt sissetoodud summasid ning hõlmab eriti, kuid mitte ainult kasumit, intresse, kapitali juurdekasvu, dividende, kasutusmaksu või makse.

Niisugustele summadele, aga ka nende reinvesteeringul reinvesteeringutelt saadud tuludele antakse samasugune kaitse kui investeringule.

(3) Termin «investeerija» kehtib mõlema lepingupoole kohta ning märgib:

- (a) eraisikuid, kes omavad kummagi lepingupoole seaduse põhjal kodaniku staatust;
- (b) igasuguseid üksusi, mis on loodud vastavuses käesoleva lepingupoole seadusandlusega juriidilise isiku staatuses, nagu korporatsioonid, firmad, assotsiatsioonid, finants-arengu institutsioonid, fondid või muud üksused, olenemata sellest, kas nende kohustused on piiratud ning kas nende ettevõtmised on suunatud kasumi saamisele või mitte.

(4) Termin «territoorium» tähendab mõlema lepingupoole puhul nende suveräänse riikliku võimu all olevat territooriumi ning merd ja merealust maa-ala, mille suhtes, vastavalt rahvusvahelisele õigusele iga lepingupool teostab suveräänsust, oma suveräänseid õigusi või jurisdiktsiooni.

Vastavalt 14. artiklile ei kehti käesolev leping Fääri saarte ja Gröönimaa kohta.

(5) Termin «viivitusea» on mõeldud täitmiseks juhul, kui ülekanne on tehtud niisuguse perioodi jooksul nagu nõuab rahvusvaheline finantstava ja mitte hiljem kui kolme kuu jooksul.

2. artikkel. Investeringu soodustamine

Kumbki lepingupool tunnustab teise lepingupoole investeerijate investeringut vastavuses oma seadusandlusega ja administratiivpraktikaga ning edendab seda investeringut niipalju kui võimalik, kaasa arvatud esinduskontorite rajamisele kaasaaitamine.

3. artikkel. Investeringu kaitse

(1) Kummagi lepingupoole investeringuid ja investeerijaid koheldakse igal juhul õiglaselt ja võrdselt ning neil on täielik kaitse ja turvalisus teise lepingupoole territooriumil. Kumbki lepingupool ei takista mingil viisil põhjendamatute või diskrimineerivate võtetega oma territooriumil teise lepingupoole investeerija investeringute paigutamist, juhtimist, säilitamist või kasutamist. Kumbki lepingupool kohustub järgima kõiki endale võetud kohustusi seoses teise lepingupoole investeerijate investeringutega.

(2) Kumbki lepingupool ei rakenda oma territooriumil teise lepingupoole investeerijate investeeringute või nendelt saadud tulude suhtes kohtlemist, mis on vähem soodus kui see, mida ta rakendab oma või mõne kolmanda riigi investeeringutele ja tuludele (mis iganes nendest standarditest on investeerija seisukohast enam soodus).

4. artikkel. Erandid

(1) Käesoleva lepingu sätted, mis puudutavad kummagi lepingupoole või mõnele kolmanda riigi investeerijatele vähem soodsate tingimuste andmist, ei saa tõlgendada ühe lepingupoole kohustusena anda teise lepingupoole investeerijatele hüvesid soodustuste, privileegide või kohtlemise näol, mis tulenevad:

(a) ükskõik missugusest praegu eksisteerivast või tulevases tolliliidust, regionaalsest majandusorganisatsioonist või sarnasest rahvusvahelisest lepingust, mille osapoolteks kumbki lepingupool on või võib hakata, või

(b) mis tahes rahvusvahelisest lepingust, korraldusest, riigisisest seadusandlusest, mis on täielikult või peamiselt seotud maksustamisega.

(2) Käesoleva lepingu 7. artikli 1. lõike sätted ei saa kahjustada kummagi lepingupoole õigusi, võtta tarvitusele protektsionistlikke meetmeid kapitali liikumise suhtes eeldusel, et taolised meetmed võetakse vastavuses mitmepoolsete lepingutega, milles ükskõik kumb lepingupool osaleb või ühineb tulevikus.

5. artikkel. Eksproprieerimine ja kompenseerimine

Kummagi lepingupoole investeerijate investeeringuid ei natsionaliseerita ega eksproprieerita, nende suhtes ei võeta muid natsionaliseerimise või eksproprieerimisega samaväärseid meetmeid (nüüd ja edapidi eksproprieerimine) teise lepingupoole territooriumil, välja arvatud eksproprieeriva osapoole siseriiklike vajadustega seotud ühiskondlikul eesmärgil, tagades mittediskrimineerimise ning kohese, adekvaatse ja efektiivse väljamaksmise. Niisugune kompenseerimine peab ulatuma eksproprieeritud investeeringu tuluväärtuseni vahetult enne eksproprieerimist või enne kui eelseisev eksproprieerimine saab üldteatavaks, peab olema sooritatud viivitamatult ning haarama intresse *LIBOR*'i järgi kuni maksmise kuupäevani. See peab olema vabalt ülekantav. Seadusega peab olema asjas puudutatud investeerijale sätestatud õigus koheselt üle vaadata investeeringute vastu kasutusele võetud abinõude seaduslikkus ning väärtuseline hindamine käesoleva lõikega kehtestatud printsiipidega vastavuses ja tagades eksproprieeriva lepingupoole territooriumil kehtiva seadusandluse järgimise.

6. artikkel. Kompensatsioon kaotuste eest

Ühe lepingupoole investeerija kaotused, kelle investeeringud saavad teise lepingupoole territooriumil kannatada sõja, relvastatud kokkupõrke, revolutsiooni, üleriigilise erakorralise seisukorra, mässu, ülestõusu tõttu või muul moel, viimatimainitud lepingupoole territooriumil, korvatakse teise lepingupoole poolt restitutsiooni, tagasimaksete, kompensatsiooni või muude lahendustega, mis ei ole vähem soodsad kui need, mida viimatimainitud lepingupool näeb ette oma investeerijatele või mõne kolmanda riigi investeerijatele (mis iganes nendest standarditest on investeerija seisukohast enam soodus). Maksed, mis tulenevad käesoleva artikli sätetest, peavad olema vabalt ülekantavad, tehtud viivitusega ja sisaldama intressi *LIBOR*'i järgi kuni maksmise päevani ning olema efektiivselt realiseeritavad konverteeritavas valuutas.

7. artikkel. Kapitali ja kasumite repatrieerimine ja ülekandmine

(1) Mõlemad lepingupoole lubavad viivitusega üle kanda:

(a) investeeritud kapitali või kogu või osalise investeeringu likvideerimise või võõrandamise tulemit;

(b) realiseeritud tuludid;

(c) makseid, mis on tehtud investeeringuteks võetud krediitide tagamiseks ja intresside tasumiseks;

(d) kokkulepitud osa nende ekspatrieeritute teenistusest, kellel on luba töötada teise lepingupoole territooriumil teostatud investeeringus.

(2) Valuutaülekanded tehakse 5. ja 6. artikli ning käesoleva artikli 1. lõike kohaselt konverteeritavas valuutas, milles on tehtud investeering või mõnes muus konverteeritavas valuutas, kui nii on kokku lepitud investeerijaga ülekandmise ajal ametlikult kehtiva vahetuskursi alusel.

8. artikkel. Subrogatsioon

Juhul kui üks lepingupool või tema selleks mõeldud riigiasutus teeb makseid oma investeerijatele seose garantiiga, mille ta on andnud teise lepingupoole territooriumil asuva investeeringu suhtes, on viimatimainitud lepingupool kohustatud tunnustama:

(a) igasuguse investeerijapoolse õiguse või nõude üleandmist varem nimetatud lepingupoolele või tema selleks mõeldud riigiasutusele, mis on kas vastavuses seadusandlusega või on kooskõlas sellel maal;

(b) varem nimetatud lepingupool või tema selleks mõeldud riigiasutus on subrogatsiooni tõttu õigustatud kasutama kõiki sellele investeerijale kuuluvaid õigusi ja pöörama täitmisele tema sissenõudeid ning peab eeldama kohustusi investeeringu suhtes.

9. artikkel. Vaidlused lepingupoole ja investeerija vahel

(1) Iga vaidlus, mis võib tekkida ühe lepingupoole investeerija ja teise lepingupoole vahel seoses selle teise lepingupoole territooriumil asuva investeeringuga, lahendatakse vaidlevate poolte omavaheliste läbirääkimiste teel.

(2) Juhul kui vaidlus ühe lepingupoole investeerija ja teise lepingupoole vahel kestab kauem kui kolm kuud, on investeerijal õigus suunata see vaidlusasi kas:

(a) Rahvusvahelisse Investeeringutealaste Vaidluste Lahendamise Keskusse võttes arvesse Washington D.C. 1965. a. 18. märtsil allakirjutamiseks avatud Riikide ja teiste riikide kodanike vaheliste investeeringute alaste vaidluste lahendamise konventsiooni kohaldamiskõlblikke norme, või juhul kui mõlemad lepingupoole pole veel saanud nimetatud konventsiooni osapoolteks,

(b) arbiitrile või spetsiaalsele rahvusvahelisele vahekohtule, mis moodustatakse vastavalt ÜRO Rahvusvahelise Kaubandusõiguse Komisjoni Arbitraazireeglitele. Vaidlevad pooled võivad kokku leppida kirjalikult nende reeglite modifitseerimises. Vahekohtu otsus on lõplik ning kohustuslik mõlemale vaidlevale poolele.

10. artikkel. Vaidlused lepingupoole vahel

(1) Lepingupoolte vaidlusi käesoleva lepingu tõlgendamise kohaldamise asjus tuleb võimaluse piires lahendada lepingupoolte vaheliste läbirääkimiste teel.

(2) Juhul kui vaidlust ei suudeta lahendada kolme kuu jooksul alates läbirääkimiste algusest, tuleb see vastavalt ühe lepingupoolte nõudmisele esitada vahekohtule.

(3) Nimetatud vahekohus moodustatakse igal üksikul juhul järgmiselt:

(4) Juhul kui ettenähtud aja jooksul vajalikud nimetamised ei ole toimunud, võib ükskõik kumb lepingupool muu kokkuleppe puudumisel paluda Rahvusvahelise Kohtu presidendil teha ükskõik missugune vajalik määramine. Juhul kui president on ühe lepingupoolte kodanik, või ei saa mingi muu asjaolu tõttu nimetatud ülesannet täita, palutakse asepresidenti teha vajalikud nimetamised. Juhul kui asepresident on ühe lepingupoolte kodanik, või kui ka temal on takistusi nimetatud ülesande täitmisel, palutakse ametiastmelt või staažilt järgmist Rahvusvahelise Kohtu liiget, kes ei ole kummagi lepingupoolte kodanik, teha vajalikud nimetamised.

(5) Vahekohus kohaldab käesolevas lepingus sisalduvaid norme, muid lepingupoolte vahel sõlmitud kokkuleppeid ning rahvusvahelises õiguses kasutusel olevaid protseduurinorme. Otsus langetatakse häälteenamusega. Niisugune otsus on lõplik ja mõlemale lepingupooltele kohustuslik. Vahekohus määrab ise oma protseduurireeglid.

(6) Kumbki lepingupool kannab ise oma vahekohtu liikme ja esindajate kulud vahekohtus. Esimehe kulud ja ülejäänud kulud jaotuvad lepingupoolte vahel võrdsetes osades.

11. artikkel. Muudatused ja täiendused

Käesoleva lepingu norme võib tema jõustumise hetkel või ka hiljem muuta või täiendada niisugusel viisil nagu lepingupooled omavahel kokku lepivad. Nimetatud muudatused ja täiendused jõustuvad niipea, kui lepingupooled on teineteisele teatanud jõustumiseks vajalike põhiseaduslike nõuete täitmisest.

12. artikkel. Konsultatsioonid

Kumbki lepingupool võib teha teisele ettepaneku konsultatsioonideks igas küsimuses, mis mõjutab käesoleva lepingu kohaldamist. Niisuguseid konsultatsioone korraldatakse ühe lepingupoolte ettepanekul diplomaatiliste kanalite kaudu kokkulepitud paigas ja ajal.

13. artikkel. Käesoleva lepingu kohaldamine

Käesoleva lepingu norme kohaldatakse investeeringutele, mida ühe lepingupoolte investeerijad on teinud teise lepingupoolte territooriumil pärast 1. juunit 1990.

14. artikkel. Territoriaalne ulatus

Käesoleva lepingu jõustumise hetkel või ükskõik millal hiljem võidakse antud lepingu normide kohaldamist laiendada ka Fääri saartele ja Gröönimaale, milles lepingupooled võivad kokku leppida nootide vahetamise teel.

15. artikkel. Jõustumine

Käesolev leping jõustub kolmkümmend päeva pärast seda päeva, mil lepingupoolte valitsused on teineteisele teatanud lepingu jõustumiseks vajalike põhiseaduslike nõuete täitmisest.

16. artikkel. Kestvus ja lõpetamine

(1) Käesolev leping kehtib kümme aastat ja jääb seejärel kehtivaks, kui pärast kümneaastast algeriitõiki kumbki lepingupool ei teata teisele lepingupooltele kirjalikult kavatsusest käesolev leping lõpetada. Lepingu ülesütlemisest teatamine jõustub üks aasta pärast päeva, mil teine lepingupool saab kätte vastava teate.

(2) Investeeringute suhtes, mis on tehtud enne käesoleva lepingu ülesütlemise jõustumist, jäävad 1. kuni 10. artikli normid kehtima veel kümneks aastaks sellest kuupäevast arvestades.

Käesolevat kokkulepet tunnistavad selleks otstarbeks oma valitsuse poolt täielikult volitused saanud allakirjutanud.

Koostatud kahes eksemplaris Tallinnas 6. novembril 1991, taani, eesti ja inglise keeles, kõik tekstid võrdset autentsed.

Lahkuminekute korral tõlgendamises prevaleerub ingliskeelne tekst.

Eesti Vabariigi valitsuse nimel
E. SAVISAAR

Taani Kuningriigi valitsuse nimel
P. SCHLÜTTER